

Група мігрантів українського походження в міській американській зоні

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Адреса: Редакція і Адміністрація: "Свобода", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J. Тел.: HEnderson 4-0237 4-0807 УНІ: HEnderson 4-1016

PIK LXI Ч. 162. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬЮ-ЙОРК, ВІСІОРОК, 24-го СЕРПНЯ 1954. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, AUGUST 24, 1954. No. 162. VOL. LXI.

ЗДА МОЖУТЬ ЗМІНИТИ СВОЮ ПОЛІТИКУ В ЄВРОПІ

Вашингтон. — Після невдачі на Брюссельській Конференції в справі Європейської Оборонної Спільноти, ЗДА найближче в такій ситуації, що мусять думати про переорієнтацію своєї політики в Європі. Покищо немає ще заяв в цій справі, але вже в Вашингтоні заявили, що справа дуже поважна після того, як п'ять європейських держав, Західна Німеччина, Італія, Бельгія, Голландія і Люксембург, відкинули пропозицію французького прем'єра Мендес-Франса прийняти запропоновані Францією зміни в договорі про європейську оборонну спільноту. Покищо заявляють у Вашингтоні, що все ще існує формальна можливість дійти до згоди в цій справі, бо цей договір має бути переданий Французькій Національній Асамблеї до ратифікації в найближчому суботу. Державний секретар — Джам Фостер Доллес ще в останній хвилині був вислав французькому прем'єрові ноту, в якій домагався більших уступок з боку Франції. Але ситуація не надто песимістична, бо німецький канцлер — Конрад Аденауер і бельгійський міністр закордонних Адрі Спаак склали не безнадійні заяви після невдачі в Брюсселі. Але між диплома-

Члени Конгресу починають виборчу кампанію

Вашингтон. — Члени Сенату й Палати Репрезентантів закінчили законодавчу працю в Конгресі і починають на повну скало виборчу кампанію, яка буде цього року дуже завзята, бо йде про контроль Конгресу, де тепер республіканці мають тільки незначну більшість. Обидві партії на свій лад оцінюють успіхи 83 Конгресу. Провідник республіканської більшості в Сенаті сенатор Вільям Невленд заявив через Колумбію Бродкастинг Систем, що республіканці йдуть до виборів з довгою лісткою осягів у Конгресі. Але провідник демократичної меншості в Сенаті сенатор Ліндтон Б. Джансон заперечує республіканські конгресові успіхи. Демократичний провідник у Палаті Репрезентантів Сем

Суд мусять вирішити, чи протикоммуністичний закон згідний з конституцією

Вашингтон. — Вашингтонські урядовці заявляють, що Найвищий Суд ЗДА мусять вирішити, чи протикоммуністичний закон згідний з Конституцією ЗДА. Вони кажуть, що коммуністичні провідники звернулися до Найвищого Суду, доказуючи, що закон, який забороняє коммуністичну партію, протиправний Першій Поправці до Конституції, яка говорить про свободу слова, зборів та організацій. Окремі правники, знавці Конституції, відмовляються зайняти становище в цій справі, бо вони ще не читали тексту нового закону. Деякі правники твер-

15 вбитих і десятки поранених в летунській і залізничній катастрофах

Мейсон Сіті, Айова. — Пасажирський літак Летунських Ліній Браніф під час дощу й бурі розбився і впав на землю, спричинивши смерть десятих осіб з усіх 19-ох осіб, що були на ньому. Пізніше ще одна особа померла в шпиталі в Гемптоні, Айова. Шість інших осіб поважають поранені, а дві особи вижили. Неповищені з цієї катастрофи, бо літак, на щастя, не загорівся. Гадають, що причиною катастрофи було те, що літак, маневруючи під час зливної дощу й бурі, натрапив на електричні проводи. Цей літак летів на пів-

ОРИГІНАЛЬНИЙ МИСТЕЦЬКИЙ ТВІР Е. КОЗАКА НА СОЮЗІВЦІ

СЕЗОН НА СОЮЗІВЦІ ПРОДОВЖЕНО НА ВЕРЕСЕНЬ І ЖОВТЕНЬ; ПІДГОТОВКА ДО СОЮЗОВОГО ФЕСТИВУ 12-го ВЕРЕСНЯ; ЦЬОГО ТИЖНЯ ЗАКІНЧЕННЯ КУРСІВ УКРАЇНОЗНАВСТВА, МИНУЛОЇ СУБОТИ БУВ ВЕЧІР ПОЛІТИКИ І РОЗВАГІ; В НЕДІЛЮ ВЕЧ. О. АНДРУШКІВ І П. Ю. ПАВЧАК ОЧОЛЮВАЛИ ПРОГУЛЯНКУ З БРУКЛІНА

Союзівка, вакаційно-відпочинкова оселя Українського Народного Союзу біля Кердосона, може похвалитися тепер прекрасним, оригінальним мистецьким твором, однією з найпопулярніших і найвидатніших наших мистецтв, Едварда Козака, відомого як «Ека». Під час свого вакаційного побуту на Союзівці, п. Козак намалював оригінальний образ на одній із стін Клубу Веселля. Образ викликає загальний подив та велике призначення в усіх, що його оглядають. Свій двотижневий побут на Союзівці використав наш мистецький для низки інших мистецьких праць, оцінювальники осягали та красу її положення і оточення. Е. Козак м. ін. являвся думку, що при нагоді було б добре зорганізувати своєрідний мистецький конкурс на цій оселі, пошуків з мистецькою виставкою. Хоч вакації вже добігають до кінця, але сезон на Союзівці тривав. Управління Союзівки, захоплене великою дотеперішньою фреквенцією гостей, рішуче продовжувати сезон на тій оселі і на місяці вересень і жовтень, при чому обов'язуватимуться проголосити вже раніше зняжених цін. Тим часом — Союзівка готується до двох більших імпрез у най-

ЩЕ ОДИН НІМЕЦЬКИЙ ПОЛІТИК ВТІК ДО КОМУНІСТІВ

Бонн. — Карл Франц Шмідт-Вітмак, член західно-німецького парламенту, втік на схід до коммуністів. В Східній Німеччині він став коммуністом, що східно-німецький коммуністичний уряд дав йому, його дружині і дитині, політичний азиль. Ця втеча викликала тим більшу сенсацію, що Шмідт-Вітмак був членом не якоїсь лівої партії, а християнсько-демократичної організації в Гамбурзі, звідки мав мандат до західно-німецького федерального парламенту. Його приятелі і співпартійці, край-

Йон знову твердить, що ЗДА приготувляють війну

Бонн. — Д-р Отто Йон, колишній керівник державної безпеки в Західній Німеччині, який втік до коммуністів 20 липня ц. р., заявив у формі відповіді на пресове інтерв'ю, що твердження прес-агенда Айтенауера, маче б ЗДА не підготувлялись до залізничної війни, не є вірні. Повторюючи здебільша свої попередні твердження, висловлені на пресовій конференції 11 серпня у Східному Берліні про ЗДА, як «воєнних підпалювачів світу», д-р Йон покликався цим разом на свою розмову з заступником шефа штабу військової розвідки, генералом Джаном М. Вілліамсом під час недавнього перебування Йона в Вашингтоні. Той останній, мовляв, сказав

Жуков дістав у компартії місце після Берлі

Нью-Йорк. — Советський маршал Георгій Жуков займає одну з дуже поважних позицій в коммуністичній партії Сов. Союзу, ставши членом Центрального Комітету на опороженні після Берлі. Жуков, як військового в най-більшій авторитетом. До Центрального Комітету Коммуністичної Партії належать ще чотири інші високі старшини: маршал Іван Конев, А. Васілевський, Васілій Соколовський, і адмірал Ніколай Кузнецов. Значення Жукова в керівній групі Сов. Союзу, каже Шворц, є підкресловане його приналежністю до ЦК в жовтні 1952 року, як досі говорилось, але поновленим членом ЦК в липні 1953 р. Шворц твердить, що це сталося для підкрес-

Австрія невдоволена з альянтів

Відень. — Альянтська Рада, що складається з представників усіх чотирьох великих держав, дотеперішніх окупантів Австрії, односторонньо відкинула два прийняті австрійським парламентом закони: згідно з одним із них попередні власники маєтків мали б одержати маєтки, конфісковані за законом проти нацистів з 1947 року, а згідно з другим мали б бути відновлені пенсії колишнім австрійським державним службовцям, засудженим на основі того ж таки антинацистського закону. З приводу такого одностороннього становища західних альянтів і советського високого комісара у цій справі, один із чільних австрійських політиків, д-р Герберт Кравс, закликає західних альянтів, що вони, своїм втручанням в австрійське законодавство загострюють озлобленість серед австрійців проти демократичного Заходу, ідентифікуючи його з коммуністичним Сходом.

Зріст націоналізму у Південній Африці

Преторія, Південна Африка. — У місцевих виборах в трьох провінціях Південно-Африканського Союзу велику перемогу здобула націоналістична партія прем'єра Малама. Тому уряд Малама вважає себе скріпленим у своїх теперішніх заходах, що йдуть в двох напрямках: збільшити незалежність Південно-Африканського Союзу в рямцях Бритійської Імперії і перевести сегрегацію поміж білими й кольоровими в цій країні.

Англіські парламентаристи відвідали Манджурію

Аншан, Манджурія. — Колишній британський прем'єр Етлі і 7 інших членів прогуманістичної партії парламентаристів відвідали Англії. Англіїські парламентаристи оглядали теж колективні сілські господарства біля Мукдену. Доли заведення були збудовані спершу за японський капітал, потім японці розбудували їх під час своєї окупації Манджурії. Англіїські парламентаристи оглядали теж колективні сілські господарства біля Мукдену. Доли заведення були збудовані спершу за японський капітал, потім японці розбудували їх під час своєї окупації Манджурії. Англіїські парламентаристи оглядали теж колективні сілські господарства біля Мукдену.

КОНФЕРЕНЦІЯ 6-ТИ ДЕРЖАВ У БРЮССЕЛІ СКІНЧИЛАСЯ НЕВДАЧЕЮ

КІНЦЕВИЙ КОМУНІКАТ СТВЕРДЖУЄ НЕМОЖЛИВІСТЬ СКЛАСТИ СПІЛЬНИЙ ТЕКСТ ЗМІННОГО ПАКТУ ОБОРОНОЇ СПІЛЬНОТІ. — МЕНДЕС-ФРАНС ЛЕДИТЬ НА ЗУСТРІЧ З ЧЕРЧИЛЕМ. — ІДЕН ПЕРЕРВАВ СВОЇ ФЕРІ

Брюссель. — Конференція шести західних держав — Франції, Італії, Західної Німеччини, Голландії, Бельгії і Люксембургу — над узгодженням становища у відношенні до за пропозицій Францією змін у тексті пакту Оборонної Спільноти — скінчилася невдачею. Початковий оптимізм, що вдається дійти до компромісу, що його прагнули обидві сторони — не виправдалася, дармащо і Мендес-Франс і решта 5 названих вгорі держав порobili цілу низку взаємних уступок. Найважливішою уступкою французького прем'єра була згода, щоб не скреслювати з тексту пакту Оборонної Спільноти точки про встановлення надзвичайної політичної верхівки всіх шести держав, як також погодився залишити широкі компетенції верховного суду Оборонної Спільноти, себто погодився зберегти принцип наддержавного характеру Оборонної Спільноти. Знову 5 інших держав пішли назустріч Франції в її вимогах щодо зміни часу тривання пакту Оборонної Спільноти, підкреслення дальшої суверенності її членів і т. п. Проте ані Мендес-Франс не признав, що після таких уступок 5 інших держав він зможе дістати згоду французького парламенту на пакт Оборонної Спільноти, ані інші держави не бачили можливості прийняти більш запропонованих змін, бо вважали, що вони вимагали б уже нової ратифікаційної процедури всіма парламентами. Стверджуючи неможливість дійти до остаточної згоди, проголошено два документи: текст проекту Мендес-Франса щодо зміни у тексті пакту Оборонної Спільноти і текст запропонованих змін іншими 5 державами. Мендес-Франс — пишуть часописи в своїх перших коментарях — програвав остільки, що опинився в Брюсселі супроти одностайного фронту всіх 5 інших західно-європейських держав. Спроба З'єднаних Держав вилізти на компромісову покладу цієї справи в Брюсселі не вдалася, дармащо представник ЗДА для справ Оборонної Спільноти Давід Брус прибув до Брюсселю і конферував з Мендес-Франсом, а

Черчил підбадьорює Аденауера

Брюссель. — Прем'єр Черчил після західно-німецького канцлера Конрада Аденауера, коли той був в Брюсселі на конференції 6-ти держав у справі пакту Оборонної Спільноти, — особисте звернення з запевненням моральної підтримки в часі, коли канцлер підважкі і прикрі переговори з французьким прем'єром Мендес-Франсом про названий пакт. Той лист англійського прем'єра

В АМЕРИЦІ

● В Шікаго невідомою особою застрелила колишнього помічника Капона Черчі Нова, коли він сидів в кав'ярні перед своїм власним рестораном. Черчі Нова був арештований 1945 року за те, що вимагав від кинопродукції два мільйони доларів. Гадають, що згинув він з руки свого ж співробітника-геїстера. ● Палата Репрезентантів прийняла законпроєкт, який дозволяє поштам урядом прибувати на значних поштових перших і другіх класів печатки з написом: "Молиться за мир". ● Бойд Брекстон у Дітроїті народила 31 липня дитину — хлопця. Але 19 серпня лідиє ствердала, що вона має карі дитину, що одну дитину. Бойд Брекстон має восьмеро дітей. ● Крайова Фондация для боротьби з дитячим паралічем повідомляє, що вже від 40,000 шкідливих дітей взято пробні крові, щоб вивчати вплив шкідливих сироваток д-ра Солка.

В СВІТІ

● Кошти прожитку в Англії досягли найвищого рівня. Якщо в черні 1947 року позначити їх цифрою 100, то перелічені кошти прожитку в половині липня ц. р. становлять 145. ● До амбасад ЗДА у Римі призначено д-ра Франка Сноу-дену, директора літньої школи Гарвардського університету. Це — перший негр, що дістав високе дипломатичне становище. Д-р Сноуден буде аташе для культурних справ і виїде до Риму разом з родиною ранньої осені ц. р. ● Південні корейці, нарікаючи, що ЗДА забирають з Південної Кореї свої дивізії, заявляють, що китайські коммуністи тримають у Північній Кореї 1,000,000 вояків, крім пів мільйона північних корейців. Південні корейці втратили 20 дивізій, себто 500,000 вояків з допоміжними частинами. ● Китайські коммуністи показували англійським соціалістичним парламентаристам одну з в'язниць у Пейпінгу, але нікому не дали з в'язнями говорити. Директор в'язниць оповідав про чудесні умовини, в яких живуть в'язні в коммуністичній в'язниці, але мусів визнати, що дві третини в'язнів сидять за "контрреволюційну діяльність". ● Мелінда Менкл, дружина англійського дипломата, що в тасмичних обставинах безсильно зник враз із другим дипломатом три роки тому, написала до своєї родини, що вона здорова і живе з дітьми щасливо за залізною завісою. На листі нема ні дат, ані місцевості, де він пишав, а поштова марка на ньому англійська. ● Видобуто затоплений під час останньої війни біля берегів Шотландії французький авіациплік.

СВОБОДА
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:	
One year	\$10.00
Six months	5.25
Three months	2.75

Foreign and Jersey City Rates:
One year \$12.00
Six months 6.50
Three months 3.50

Address: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ДОБРА ДУМКА

Теперішній президент З'єднених Держав, Двайт Д. Айзенгауер, бувши ще головою Колумбійського університету, створив у 1950 р. сьогодні вже широко відомий і загально-респектований "Американський Асамблею" з дуже широким, але й конкретним завданням: радою і порадою служити своїй країні і своїй нації. В т. зв. Домі Ардена, палаці колишнього "зализничного короля" Гарримана, подарованім Колумбійському університету його внаслідком і відомим сьогодні демократичним політиком та державним мужем Аварелем Гарриманом, збирається час від часу коло 200 провідних умів Америки, переважно старших і заслужених науковців та державних мужів, і впродовж одного тижня обговорюють поодинокі актуальні проблеми з різних ділянок внутрішнього й закордонного життя, оформлюючи після обговорення справи в окремі резолюції та рекомендації, що їх пересилають до Білого Дому. Радять вони в згаданім палаці, що стоїть за кількадесят миль від Нью-Йорку, далеко від великоміської гамори, в обстановці майже замкненої монастирських реколекцій. З дотеперішніх учасників цієї Асамблеї вже кількадесят осіб покликані на відповідальні державні становища, а деякі резолюції Асамблеї стали підставою для офіційної політики уряду. Ширші інформації на цю тему були друковані в "Свободі" приблизно рік тому, з рівною рекомендацією і нам, американським українцям, взяти собі приклад з цієї Асамблеї.

Ця думка виникла знову під час перебування, зустрічі та розмов деяких видатніших наших громадян на "Союзі". Ця акція — відпочинкова оселя УНСоюзу ідеально надавалася для таких цілей в поселеному часі. Уявимо собі, що якийсь десяток-два старших і заслужених наших громадян, які мають за собою відповідний громадський стаж та відповідну практику, яких не можна б посудити в будь-яких партійних чи інших переусадках і упередженнях, зішлись разом на якийсь довгий "вік-енд" — кінець тижня і впродовж двох-трьох днів, у відповідній атмосфері, поговорили собі та порадилися у найважливіших та найактуальніших наших проблемах і офіційно оформили свої думки у відповідні резолюції, які не були б жадним зобов'язуючим документом, а тільки такою радою-порадою та дискусією авторитетної opinio.

Правда, ми маємо ширший і уужчий Український Конгресовий Комітет і його Політичну Раду, маємо й іншу центральну організацію та їх проводи, але це не те, чим могли б бути такі зібрання. Це — Асамблея — Рада Старших, чи як би ми її не назвали. УЖК і всі інші центральні організації зв'язані певними зумовленими інтересами та низкою зобов'язань і суперечностей, під кутком яких вони зобов'язані вносити свої рішення, які такі рішення мають зобов'язуючу силу. В їх випадках тактичні проблеми часто притікають до принципів. Теж їхній персональний склад не завжди і не в усіх випадках дозволяє на увазі, які були б безсумнівно щодо їх вартості. Відповідну роль грають там і всі інші "людські фактори" та організаційні чи групові тенденції.

Звичайно, всіх тих труднощів не пощастило б виключити і в такій ефемерній нашій "Раді" чи "Асамблеї", були б величезні труднощі особистого складу, але нікого не зобов'язуючий характер та поради такої асамблеї полегшували б цю справу. Правда, ми належимо до такої раси, яка не любить авторитетів і не дуже перебарвас в засобах, щоб їх нищити й валити, головню в останніх часах, бо в нашій традиції, князів, козаків і навіть дещо новіший були на правду одушевляють приклади такого сеньйорату, якщо він сам до своїх завдань достигає.

Здаючи собі справу з усіх зв'язаних з цим труднощів і, перешкоди, не пишемо цього у формі конкретних пропозицій. Хочемо тільки звернути увагу на таку, в нашому розумінні, логічну думку, яку можна розвивати та конкретизувати при різних нагодах. Наша бо спільна, як і весь світ, має тепер багато проблем, розв'язка яких, хоч би тільки теоретично, вимагає на правду великих умів та великих серцець, великого досвіду та великого авторитету. Нам треба скріплювати ті організації і ті авторитети, що й маємо, і в тій цілі, а не для їх підірвання чи зменшення думати це про ефемерну мову. Досвід, розважливість і поради старших, з одного боку, а активність, енергія та сила і сміливість молодих завжди будуть найбільшою гарантією успіху і прогресу.

ОСОБИСТЕ, ЧИ ДЕРЖАВНЕ

Коли 8 березня н. р. скінчилась третя сесія Української Національної Ради, загальноукраїнська публічна опінія прийняла це з правдивим вдодовленням та з признанням позитивного характеру, її ходу і вислідів.

Від того часу минули чотири місяці. Щоб відразу ясно ставити справу, треба з жалем ствердити: українське громадянство по обох боках океану надалі стурбоване такими подіями на терені УНРади, які змушують сумніватися, чи започатковане на її третій сесії добре діло дійсно продовжується з успіхом. Можна б терпеливо придиратися далі відносинам на еміграції, з вірою, що вони скоріше чи пізніше "якось" направляться і що переважає здоровий глузд, якби не те, що міжнародна ситуація напружена на припінненні цього процесу. Має час на забувати, яка дорога коштує українській справі, і тому всі ті, що бачать диспропорцію між вимогами часу і деякими явищами в еміграційному Державному Центрі, особливо американській українці, просто в ім'я чистоти своєї совісті мусять казати неприємні, але самі і їхнім землякам слова.

На третій сесії поладано тодішню затяжку персональну кризу остільки, що обрано нового президента й голову Української Національної Ради та покликано новий Виконний Орган. Але від самого початку у цій новій будові була неприємна щільна: одна із політичних груп, від заснування була складовою частиною Української Національної Ради й одним із ініціаторів цієї консолідаційної акції — не вийшла до Виконного Органу. Перебування її представника на становищі голови УНРади павало запоруку, що та щільна буде закрита. Цього самого, видно, сподівалися й самі керівники ОУН — мова йде саме про цю групу, — бо її тон був стриманий і в її пресі не було тих гострих атак, що траплялись раніше. І добре сталося, бо ось українська громадськість з вдодовленням дізналася, що чільні діячі цієї політичної групи, відомий між іншим і в ЗДА з своїх успішних відвідів цього терену, перейняв ресорт закордонних справ у Виконному Органі УНРади, до якого має найкращі кваліфікації. Але це — неформальне явище, що треба було як другої такої щільни, щоб виповнити першу: з Виконного Органу виступила інша політична група, чим разом УНДС (Український Національний — Державний Союз). І з черги ця група, яка раніше брала активну участь в палкій обороні Державного Центру проти всіх його не тільки, так би мовити, "принципових" протавників, але й критиків внутрішніх відносин та політики, — тепер з черги перейшла на позиції цих критиків, виписуючи в своїх заявах і партійному виданні на адресу інших груп УНРади гострі, неприємні і — що найважливіше — дуже непереконливі закиди.

Українська громадськість стурбована цими подіями тому, що логічно насувається питання: як Українська Національна Рада і її Виконний Орган зможуть перевести успішно найважливіше своє завдання у внутрішньокраїнському секторі — консолідацію всіх здорових сил, — коли навіть тих кількісних політичних груп, які складаються еміграційний Державний Центр, не всіли лояльною, мирно й ділово співпрацювати? І як вони зможуть перевести успішно найважливіше завдання в закордонному секторі — оборону української справи перед світом — коли раз-у-раз то одна, то друга група виступає проти того власного Центру з закидами, які або пахнуть віченим тоном, або — так і видно — штучно сфабрикованими, аби тільки мати аргументи для полеміки? Прочитавши, наприклад, уважно заяву й контрзаяву у справі цієї останньої і все це актуальні кризи в Державному Центрі, читач, який хоче думати трохи ширшими категоріями, мусять прийти до висновку: 1. між "сепаратістами" і тими, що залишилися у Виконному Органі чи до нього на нову вступили, нема найменших принципних розбіжностей, не тільки щодо основних точок української політичної проблематики, але й щодо актуальної політичної тактики; 2. коли УНДС згуртував на еміграції, де він перебуває, найбільше активних одиниць з-поміж так званої першої еміграції, себто емігрантів з 1920 року, безпосередньо після окупації Української Народної Республіки російськими більшовиками, то вихід цього активу з Виконного Органу, активу, що сам себе залобки називав головним носієм закордонного Державного Центру УНР, мусять вражати, як дивний парадокс; і 3. коли окремі діячі і цілі групи не розізнають якимись поглядами поважної і засадничої натури, а проте не всіли лояльно й розумно співпрацювати для спільної справи і доводять аж до таких дивовижів, як остання "криза", то єдиною причиною цього з хіба мотиви чисто персональні, а не ідеологічні, не політичні.

І в тому найбільше лихо. У міркуваннях про відносини серед української еміграції і зокрема в тому її найчисленнішому і центральному таборі, що відомий як табір УНРади, згадувалось вже не раз, що головний предмет кризи й оздоровлення це — атмосфера. Річ не в тому, хто який займає офіційний пост з титулом чи без титулу, а в тому, як чільні й відповідальні діячі еміграції ставляться до своїх завдань, керівників і як, відповідно до того, стараються розв'язувати проблеми. Основна річ у тому, що всі діячі організованої української еміграції мусять мати до всіх справ підхід державницький, підхід української національно-державної раси, а не підхід партійницький, а ще менше підхід — своїх власних, особистих амбіцій, свого особистого темпераменту і своїх особистих аспірацій. Якщо у справі політики особисті моменти починають брати таку роль, що впливають на становище!

— Ні, Юрію! Я дуже вам вдячна, що ви готові присвятити мені аж так багато часу, однак я не можу надуживати вашої доброті!

— Чи ви цього не зробили б, коли б я прибув у ваше містечко й опинився в подібному положенні?

— Це міг би бути випадок, але таких випадків дуже мало, тим більше, що ви не у своїй місцевості і звичкою з подвійним до мого, який я могла б зробити для вас, будучи в незручній обстановці і спроможності допомогти вам.

— Я не можу бути до вас менше чемним, як до першої людини, яку я безперечно прийняв би, коли б опинився в подібному стані. Зрештою, може труднощі зменшаться, коли ми розбудимо господиню дому.

Вони увійшли в маленьку загороду, вузьким хідником зблизилися до ганку. Юрій відчинив двері й попросив Рене. Вузькими сходами вони підійшли нагору й увійшли в затісний кімнату. На столі валились розкидані в безладі ноты, а на шафі

В АФРИЦІ БЕЗ ЗМІН

Після першої світової війни, появився знаний твір під назвою "На Заході без змін", в якому змальовано страхотні війни в тому часі, коли командування німецьких військ подавало у своїх воєнних звідомуваннях: "На Заході без змін". Це саме можна сьогодні сказати про Африку, а докладніше про Тунісію й Марокко. Тому цікавий звіт кореспондентки Гізелли Бонні, яку вислав до Тунісії німецький щоденник "Мюнхенер Меркур", і то вже після блискучих відвідів Мендеса — Франса в цій країні. Згадана кореспондентка пише:

"Навіть ночі нестерпні. Спека — спека — спека. На небі висить червоний півмісяць. Голос мусульман, що скликає вірних до молитви, губиться в цьому розреченому кітлі і в стрілах, які несподівано гримлять в сонному місті. Криж жінки, сирени поліції, крики авт і за кілька хвилин знає вже ціле місто — якісь люди відірвали стріляючи з перебіжжючого авта по каварні й вбили п'ятого араба. Вчора біло чотирьох французів. Атмосфера арабського терору та французького протитерору, навіть після проголошення Мендеса — Франсом заляпованої автономії для Тунісії, не прочистилася ні на йоту."

Могутня хвиля африканського визвольного руху, звершеного проти європейців-колонізаторів, пройшла в останніх місяцях з серця Африки, з Кенії, країни Мав-Мав, аж під браму Європи, до північної Африки. Останні дні переповнені демонстраціями, вибовами бомб, пострілами револьверів, арештуваннями та присудами смерті, пожежками. І коли в Марокко цей спротив виявляється поки що в поодиноких актах, то в Тунісії, яка більше як 70 років перебувала під французьким колоніальним пануванням, він добре і вміло організований. Не бандити кидають бомби, палаять французькі фарми, збивають прихильників французької політики, але туніський повстанці. Вони несуть життяво — брутальні односторонні, на яких виписано "Агтіс Liberation". Відомий військовий перехід війни в Лівію та Триполітанію. Ніч мати, а в горі знаходяться ці повстанці своє пристановище. Іх вождь — Сассі Лясу, який тримає всю південну Африку та Францію в напруженні. Не

вище цілих політичних груп, доводять до розколу, сварок і сесій, скеровують енергію, потрібну для політичної акції, у бік взаємної внутрішньої полеміки, інтриги і роз'ятрювання чи лагодження спорів, то витворюється власне така атмосфера, яка з ворогом всякої конструктивної праці.

Під цим кутком і писані критичні заваги про нездорові явища. Коли такі "кризи", як ця остання з виступом із Виконного Органу партії УНДС, породжують вісті про закулісові махінації ніби над творенням цього одного "центру", то, очевидно, публічна опінія хвилюється.

— Жінка? — Так, знайома з дороги, туристка.

Розказавши їй пригуду в дорозі з валізкою, він закінчив:

— Чи ви не знайшли б місце на одну ніч?

Господиня надумувалася, але з її очей можна було пізнати, що в неї план вже був готовий.

— Я збуджу Лілі.

Потягнувши ш л а п ц ями, вийшла.

Юрій згортав розкинуті речі, коли увійшла Рене. Він перевернув її і пішов умитися. Рене за цей час встигла ще раз поправити шматку й причепити волосся. Коли Юрій увійшов, вона оглянулася й запитала:

— Тут хтось говорив з вами?

— Господиня.

— Вона напевно буде гніватися на вас.

— Ні, вона в доброму настрої, навіть знайде місце для вас.

Рене миттю стала перед Юрієм. Він бачив, як в неї світлили очі радістю. Вона хотіла виявити свою радість, так, як цього навчилися в ро-

МИСТЕЦТВО — ДІТЯМ!

У зв'язку з недалекою появою журналу для українських дітей "Веселка" (перше число вийде 15-го вересня н. р.), при якому повинні згуртуватися всі наявні дитячі письменники, а також і ті письменники, які досі для дітей не писали, стаття В. Гоговського має зокрема актуальне значення. Ця стаття появилася в одній з "Назустріч", що вийшла з нагоди першого з'їзду українських мистців Америки в Канаді в Торонто в дні 3-5 липня ц. р. і звиден її передрукуюсь.

Мистецтво і діти. Яка цікава тема для окремої й багатовікової статті! А втім, на що тепер написати дуже й дуже багато. Тільки, на жаль, не в нас.

У нас мистці, особливо мистці слова, вусупереч добрим прикладам найвидатніших постатей нашої літератури, не виявляють свого зацікавлення дітьми. Писати про дітей — так, про них у нас і тепер пишуть, і пишуть талановито, але писати для дітей — це вже наче диссонанс, наче негідне діло для "великих" письменників.

І дарма, що власне для дітей писав, наприклад, великий Редьярд Кіплінг і власне ці його "дитячі" твори, перекладені на всі культурні мови і відомі в усьому світі. А наша Марко Вовчок добула місце й славу далеко поза Україною, власне своєю повністю для дітей — своєю "Маруся", що її ще й сьогодні вичитають у Франції невідомо вже яким зчегри накладом. Її ж "Сестричка Меланс" появилася навіть під час останньої світової війни хорватською й німецькою мовами (з малюнками Я. Гніздювського, які зчегри прикреслили й українське видання). Велетенська, Іван Франко, не тільки у своїх "Мойсеї" бачить у дитячій перемисливості "святого огня", що горів на Хориві", а в їхніх грах майбутніх будівничих "башт і бам" міст у

Ахмед, — питається мене Мохаммед — 1. — Він телефонував, що ви хочете поінформуватися про ситуацію в південній Тунісії.

— Не думайте, — починає розмову другий, — що наша конвєрсія прийшла на світ від того, щоб вбивати, палити, руйнувати. Навпаки. Ми покінчили закордонні університети, маємо своїх науковців, техніків, мистців, щоб могли розбудувати нашу країну в мирі і спокою. Ми не бажали ніяких колонізаторів і визискувачів. Чи є в цьому щось зле, і чи не можна це досягти мирним шляхом?

— Я думаю, — продовжував один з-поміж Мохаммедів, — що воно є заціпені, навіть коли Мендес — Франс запропонував створення чисто туніського уряду. Бо що значить чисто туніський уряд, коли закордонна політика і оборона залишаються в руках Франції?

Воротьба за нашу повну незалежність буде йти далі.

— Ви повинні забрати з собою на нашу батьківщину один образ, — додас Мохаммед — Образ спротиву, якого ви ніколи не забудете.

В Африці без змін... Вас спрямував сюди Нестор

І дай, що теє ця в сучасному добу не-завжди і не-всюди і не для всіх сприяла, але вона — незручний закон при творчості для дітей.

Українська дитина жде на творче слово сучасного українського письменника. І вона його мусять дістати, бо вона — майбутня нація і одночасно — майбутнє мистецтва.

Мистецтво дітям — це не куца справа! Не самих батьків і педагогів. Це велика діла, що без неї не уявити майбутнього нашої спільноти, а разом з цим нашою мистецтва і духа нашої нації!

Останнє членство Українського Народного Союзу, а саме і — спільна справа 15-ти мільйонного майна українців!

лею, яка їй imponувала. Ні, це був інший, зовсім не такий, як інші мужики. Його важко було відкрити одним поглядом. На це треба було б витратити багато часу. А може й ніколи не вдасться відкрити цього погляду, під так несподівано ловить її рухи.

І. КОВАЛЬ

РЕНЕ

(3)

Проїшовши вулицю, вона поставила валізу на хідник і промовила:

— Я вперше в цьому місті. Десь тут на котрійсь із цих вулиць, живе моя тітка, яка грає в УНПРА. Вона вже три роки в цій місцевості. Я їй могла повідомити її про свій приїзд, бо її адреса була в валізі, яку мені вкрали. Я їй одною завтра зможу відшукувати її в уряді УНПРА, але не знаю, чи мені вдасться приїхати десь у готель на одну ніч. Якщо ви не дуже змучені подорожжю, чи могли б допомогти мені знайти відповідний готель?

Юрій був здивований. Хвилюючись, сказав, а потім промовив:

— Хм, я думав про те, чи не спитати б вас, як ви підготували свій приїзд в це місце, де в часі літнього сезону всі готелі заповнені туристами?

сидячи за бюрою, час-від-часу розводив безрадно руками, що було відповіддю на запити. Юрій запав щось у службу, він заперечливо похитав головою. Коли Юрій вийшов, Рене лише підтвердила.

— Нема вільного!

— У цього сподівався!

— Чи ви бажаете перекозатися в інших готелях в тому самому? Зрештою, може якраз ви будете мати щастя...

— Ні, я вірю вам і зовсім було б зайвим мучити себе.

— Чи ви маєте якийсь план, панно Рене.

— Ні, зовсім!...

— Тоді ходіть зі мною!

Вона ченю, як забукане діла, вхопивши його за руку, пішла побіч вузькими й крутими завулками.

— Куди ми йдемо, панно Рене?

— До моєї хати.

— У вас вільна кімната?

— Я відступлю вам свою кімнату, а сам заночую у свого друга.

— Ні, я не можу цього від вас прийняти.

— Ви мене не виганяєте, лише приймаєте мою пропозицію!

лежав футерал зі скрипкою.

— Ви музики?

— Студент музики!

— Я дуже люблю музику! Сама трішки граю на фортепіано, але про це ще поговоримо, правда?

— Якщо хочете вмитися, ось тут, прошу!

Вона розкрила валізу й, вибравши наручок речей, подідалася до вмивання. Юрій чув себе змученим і на хвилину розпростерся на ліжку. Він знав, що може втратити довіру в господиню — німки назавжди, але рішався заплатити про мешкання для знайоми. Тоді у двері хтось застукав. Юрій підвівся й попросив. В дверях з'явилася заспана господиня.

— Прощайте, що турбує вас, але я знаю, що ви голудні і приготувала для вас каву. За п'ять хвилин буде готова...

— Дякую, — зніяковіло пробурмотів Юрій.

— Ви забули світло в умивальні, — промовила господиня і вийшла. Вернувшись, вона дещо здивовано спитала: "Там хтось с, мабуть, ваш друг?"

— Ні, це жінка!

— Жінка? — Так, знайома з дороги, туристка.

Розказавши їй пригуду в дорозі з валізкою, він закінчив:

— Чи ви не знайшли б місце на одну ніч?

Господиня надумувалася, але з її очей можна було пізнати, що в неї план вже був готовий.

— Я збуджу Лілі.

Потягнувши ш л а п ц ями, вийшла.

Юрій згортав розкинуті речі, коли увійшла Рене. Він перевернув її і пішов умитися. Рене за цей час встигла ще раз поправити шматку й причепити волосся. Коли Юрій увійшов, вона оглянулася й запитала:

— Тут хтось говорив з вами?

— Господиня.

— Вона напевно буде гніватися на вас.

— Ні, вона в доброму настрої, навіть знайде місце для вас.

Рене миттю стала перед Юрієм. Він бачив, як в неї світлили очі радістю. Вона хотіла виявити свою радість, так, як цього навчилися в ро-

3 ПРИВОДУ ГАМБУРСЬКОЇ ПОДІЇ 1717 Р.

Багато років проминуло від Полтавської кампанії, багато за той час змінилось в світі, а проте нічого не змінилось в методах московської влади, якщо йде про винищення життєвими і українцями. Згадайте тільки ганебне вбивство отамана Петлюри, полк. Ковалевського, тисячі українців, Старицької-Черняхівської, трагічну долю творця нового українського театру, Леся Курбаса, владик і духовенства Української Автокефальної Церкви, а в останньому часі долю українського католицького митрополита Й. Сліпого та всіх єпископів. Але й це все — лише маля жменю з тієї безконечної черги кривавих жертв кремльської сатрапії, про які, — на жаль, культурний світ навіть не згадує! А не згадує не тільки з нашої вини. Неручо згадувати, якщо немає для цього кон'юнктури — якщо доводиться з Москвою ради радити, суди судити, потурати безпорадно та гідно. Світ потонув в темряві неволею середовища, утратив до решти почуття правди; йому до неї байдуже, він хоче торгувати...

Та колись, було інакше. За часів масової еміграції, 232 роки тому, трагічна подія з полковником Андрієм Войнаровським у Гамбурзі загрожувала бути дією Європи. Тоді посланіся заяви, що дипломатів, протести й погрози в обороні жертв царських опричників; тоді загрожувала вся європейська преса, удалися на спокое всі дипломати великих держав. Бо ж як то: у чужій державі, на чужій території, схопити вільну людину, сестринку гетьмана Мазепи, Андрія, Войнаровського? Це ж нечуване!...

Коли саме народився Андрій Войнаровський, жертва царського насильства, невідомо, але мабуть, коло 1680 року, бо під час полтавської катастрофи йому було 35 або 36 років. Гетьман Мазепа, який високо цінив науки, вивчив був свого сестринку на студії в Німеччині, до Дрездена. Це місто славилось тоді в Європі, як другий Вебрсаль. На дворі саксонського електора, Фрідріха-Августа, гуртувалися світлі науки й мистецтва. На окремих вечорах, улаштувавши електором, відбувалися голосні в тодішньому культурному світі диспути філософії й науківців та пописи славних мистців. На цих вечорах був і Войнаровський, молода, всім люблена людина. Він мав багато приятелів на саксонському дворі. На це вплинули не тільки його зовнішня краса, м'якість і галантність, уловедливість, але й його щирість та доброта.

Князя Войнаровського, як називали його на саксонському дворі з огляду на його близьке споріднення з володарем України, всі любили за те, що він стояв осторонь двірських достойників, їхніх прихильників та адораторів. Він був далеким від двірської буденщини. Як спр. а в ж і європейсь, з великим дипломатичним хистом і знанням чужих мов, Войнаровський гідно репрезентував Україну.

З'явився Войнаровський у Дрездені 1700 року. Тоді на одному двірському бенкеті пізав графиня Аврора Кенігсмарк, жінку незвичайної краси та інтелекту, якою ці-

ХРОНІКА УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В ЮГОСЛАВІЇ

УКРАЇНЦІ В ЮГОСЛАВІЇ

На терені Югославії живе, згідно з переписом населення з 1948 р., 37,168 українців, які скуплені в провінції Войводина та в Боснії і Герцеговіні. Українці беруть участь в суспільно-господарському і політичному житті. Три українці є послами до народної асамблеї Войводина, два до провінційного парламенту, а один до федеральної асамблеї. Тридцять чотирьох українців входять до обласних і муніципальних народних рад. У Югославії є 6 шкіл з українською мовою навчання. У них навчається 1,737 учнів, а вчить 48 учителів. У роках 1950-52 видали їм научних підручників на суму 7,800 примірників. В усіх українських скупченнях організовано читальні, драматичні гуртки, бібліотеки й хор. У Боснії і Герцеговіні організовані товариства „Прогрес“ та „Свобода“. Для координації діяльності всіх товариств організовано було в 1951 р. в Бані Люка Союз Українських Культурних Товариств.

В Англії

ШАХОВИЙ КЛУБ У ЛЕСТЕРІ

У травні 1953 року з ініціативи українських шахістів при Старосільському Товаристві була створена в Лестері, спонсорів при СМБ „Український Шаховий Клуб“. Він зареєстрований в англійській шаховій лізі Лестера й округу.

Учасники клубу, кількістю яких перевищує 20 осіб, у шахових змаганнях ліги в сезоні 1953/54 рр. довели, що вони є поважними конкурентами англійським шахістам. Шахова ліга Лестерської округи поділена на 4 групи, т. зв. „Дивізіони“, з яких українці нахотяться в травні й 1954 році здобути перше місце в третій групі та другі місця в другій та четвертій групі.

Спочатку українським змаганням було важко змагатися з англійцями, бо їх ставили англійська шахова ліга. Але поступово українці звикли до англійських умов, почали грати з більшим задоволенням і здобували успіхи. Так українці третьої групи, що на перших змаганнях програли, впродовж сезону розіграли одне, а ремируючи два, зайняли перше місце в третій групі Лестерської шахової округи.

На закінчення шахового сезону український шаховий клуб організував 10 липня п. т. товариський матч зі збірною англійських шахових клубів Лестерської округи.

Гра провадилася на 20 шахівців. Матч закінчився нічиєю. Такий результат клубу. П. Гошко виважав для українців за позитивний з огляду на те, що проти них виступала збірна англійської шахової округи.

Кращими українськими змагальниками визначилися в боях під Гадячем та Веприкю і про це згадує шведський король в листі до своєї улюбленої сестри Ульрики Елеонори.

У трагічні липневі дні 1709 року Войнаровський був при гетьмані, описав разом з ним прибув до Вендери і в останній хвилині життя закрив йому на вічний сон очі. Войнаровський був одним з організаторів величавого церемоніалу, з яким шведська та українська армії ковали славу гетьману.

Усе гетьманське майно рішенням комісії, призначеної Карлом XII, перейшло до Войнаровського, і з цього приводу сталося було непорозуміння в козацькому таборі, між старшиною. Тому, що Войнаровський не хотів прийняти гетьманської булави, нововибраний гетьман Пилип Орлик, поставив був вимогу, щоб і вся спадщина по Мазепі перейшла на спільне добро козацького війська. Непорозуміння завадили буювати серед еміграції, але в тому випадку вони ніяк не вплинули на добру славу сестринки покійного гетьмана, який в дійсності очолював масові еміграції і в своїх досвідчених руках держав увесь татарський мір яртування української справи.

(Продовження буде)

У Франції

УКРАЇНЦІ БУДУТЬ ХРАМ У АПЦ

Вудівельний Комітет УАПЦ Храму в Парижі після консультацій відповів на французьких урядових архітектурних чинників і на домгання своїх жертводавців та членів-Комітету —

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США

114 Вест 26 Вул., Нью-Йорк

НАУКОВО-ЗАСІДАННЯ Книгознавчої Секції УВАН у США

відбудеться в п'ятницю, 27-го серпня 1954 року, о 7 год. 30 хв. веч., в приміщенні УВАН у США.

Проф. д-р Я. Рудницький зробить доповідь: „ПРОБЛЕМИ УКРАЇНСЬКОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ ДІАСПОРИ“ Керівництво Секції.

УВАГА! АСТОРІЯ І ОКОЛИЦІ! УВАГА! БРАТСТВО СВ. О. НИКОЛАЯ ВІД 5 УНІОЗУ

в Чеській Парку і залі, 29-19 24th Ave., Astoria, L. I. Парк отворений від 10-ї години раню.

Вступ \$1.25. — Добра музика!

Братство св. О. Ніколая запрошує всі Братства, Товариства, Сестринства, Клуби, Пост Українських Ветеранів і весь Український загаль до участі якнайчисленніше, як різном Молодь і Старших, Астори, Л. Ай., Нью-Йорку, Брукліна, околици. На пікніку будуть різні забави і танці, євхаристія, буфет і здорові напівки і „дор прає“. Пікнік відбудеться без різниці на погоду.

За подяку задоволення ручити — Комітет.

Ор. Чорногирський

УКРАЇНСЬКИЙ ПЛАСТОВИЙ ТАБІР НА ЧУЖИНІ

Ранішня збірка пластунок і пластунок відбувається спільно у хлоп'ячому таборі... Всі стоять на струнку. Старшина має піднесений вгору по пластовому нальці правої руки. З юнацьких грудей несуться звуки бадьорого пластового гимну:

Цвіт України і краса,
Скобля орлиних ми рід,
Ясні, веселі в нас лиця,
Любимо волю і світ...

Звуки гимну відбиваються широким відгомном від стірок, гірських скель, а слова пісні несуться далі:

Плаєт наша гордість і мрія,
Для Вітчизни це наш труд,
Вуйвай в нім порив, надія,
В Пласті росте новий люд!...

Під звуки гимну підносять на догору український прапор. Його кольори золотий і голубий, мило відбиваються на тлі чужих, понурих гір...

На стрімкій альпійській стежині, що проходить по річці табір, задержується гурток українських прогульковців, в більшості з місцевого окитального табору. На горі звук гимну чоловіки обнімають свої голови. З відкритими головами стоять протигом співання цілого гимну та молитви. В цьому гурті стоїть також донька останнього гетьмана України — Павла...

Під злогою, перед лавами пластового товариства, стоїть їхня булава. Посередина команданта цілого табору. На його грудях, під золотом пластовою ледікою, видніються старшини від українських військових відзначень. Праворуч від нього стоїть командант дівочого підтабору, а ліворуч хлоп'ячого, ахсоний, стрункий юнак, син відомого з часів вільнолюбних змагань українського генерала...

Сонце по небу колусь,
Знають і змари свій шлях,
Вітер веселий мандрує,
По України степак:

Ми сонця ясного діти,
Вільного вітру брати,
Мали б в безодні змарити,
Путь життя не знайти?

Врасти, пори нам стати в ряд,
Світ пластовий підійняти,
Славу України прирідити!

Прарод спинається на вершину догори. Його підхоплює легесенький гірський вітерець і він весело політає в повітря... Із за височинних гірських шпилів викочується величаво великим колом золоте сонце. Своїми першими проміннями воно цілує прапори, а згодом озолочує обличчя пластунок.

Снів гимну закінчено. Обознач „Діда“ дає наказ: — „Спочини!“ Тепер він скидає свою „пільку“ та засуває її за пояс. Вітерець піддує його буйну, запущену як в поєтві і мистців, чуприну. Він дає новий наказ, а це зразу: — „До“, а згодом: — „Молитви!“ Під чуже небо линуть звуки широкі української молитви: —

Боже, вислухай благання,
Нищити неодола наш край,
В єдності успіх змагання,
Боже, нам єдистві подя!

В цей мент всі пластуни є свідомі того, що саме брак цієї єдності спричинив уже

ЗАКІНЧЕННЯ ЛІТНІХ КУРСІВ УКРАЇНОЗНАВСТВА В МАНІТОБСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

В місяці липні й в першій половині серпня ц. р. відбулися п'яті з черги курсів української мови і літератури в Літній Школі Манітобського Університету у Вінніпегу, Канада. Курси поділялися на дві групи: вищу під проводом д-ра Я. Рудницького, й нижчу під проводом д-ра Ю. М. Луцика.

Всіх учасників було 19, в тому 15 для повного академічного кредиту.

В програмі курсів входили студії української граматики, правопису, стилістики, історії української літератури, читання українських авторів, а перекладів та інтерпретації цих творів.

Для 14-го липня відбувся в університетській аудиторії український концерт із виступами хору, танками й сольними співачками.

В цілому цюгорічні курси пройшли з повним успіхом.

Т. Е. Козира

вий шпиль“. Назустріч возикам, що підносять з долини вгору, згори спускаються ті, що їдуть відлі. Подорожні, як звичайно, вигукують весело та вимахують на привіт руками та хустинками. Пластуни та пластуни відповідають їм також веселим гамором і в свою чергу вимахують пластовими хустинками та гуртковими прапорчиками.

Цими возиками передвигаються в повітрі, протомом цілого дня, тисячі прогульковців, членів різних народів, приналежних до різних рас. Між ними багато в односторонніх, а головню старшин тих союзних армій, що стоять тепер в цій державі, яка ще так недавно, так самопено та насильно хотіла запанувати над цілим світом.

Настав вечір. Весело та високо палають пластові ватри... Дивним відблиском освічує вона лиця пластунок, (Продовження на стор. 4-тій)

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ

В НЬО-ЙОРКУ (149 — 2-га Евено)

В ПИСИ на шк. рік 1954-1955

Зголошення приймається від 26-го серпня (149 — 2-га Евено)

ПРЕДМЕТИ НАВЧАННЯ

ГОЛОВНІ	ПОБІЧНІ
фортепіано	музична грамота
скрипка	основи музики
віола	сольфедж
віолончель	гармонія
кларинет	інструментознавство
саксофон	музичні форми
бандура	сприймання музики
сольспів	побічний фортепіан
хорова диригентура	камерна музика
оркестрова диригентура	струнний ансамбль
композиція	дитячий хор
мистецтво слова	

В новому шкільному році вводиться загальну знизку адміністративного і знизку шкільних оплат для дітей з одного дому.

● БАТЬКИ МАЮТЬ ПРАВО ВИБОРУ УЧИТЕЛЯ. ●

Початок навчання 3-го вересня 1954.

Український Музичний Інститут в Нью-Йорку і його де-стят Віталія з 45 кваліфікованими учителями, це запорука найкращого музичного виховання молоді в українському домі.

Б а т ь к и ! Добре подумайте, якщо рішетеся віддати свою дитину на навчання музики в незнаме Вам середовище, або в руки недосвідченого учителя.

ПРОГОЛОШЕННЯ ПЕРЕДПЛАТИ НА ДРУГУ — т. зв. „ГАСЛОВУ“ — ЧАСТИНУ МОНУМЕНТАЛЬНОГО ТВОРУ ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНОЗНАВСТВА

що й видає Наукове Товариство ім. Т. Шевченка і що починається в чотирьох томах (двадцятих зошитів) разом близько 1600 ст. друку енциклопедичного формату, з кольоровими малюнками та вкладками, разом — чотири томи в поволотних обкладинках і охоронних картонках, за ціну:

дол. 40. — платних до кінця 1954 р.
дол. 30. — платних до кінця 1955 р.
дол. 60. — платних після появи цілості,
дол. 8. — за пішкірну обкладинку.

Ціни в іншій валюті відповідають рівновартості долара.

ДРУГА ЧАСТИНА ЕУ СТАНОВИТЬ ОКРЕМЕ ЦІЛЕ

УВАГА! Для колишніх передплатників першої частини ЕУ — (що вже появилася в трьох томах) — і для тих теперішніх передплатників, що бажали б набути також і першу частину ЕУ, пересялаючи рівночасно на що ціл. дол. 45. — обнижимо передплату на другу — „гаслову“ — частину ЕУ до висоти дол. 35. — платних до кінця 1954 р.

Гроші слати на:

Verlag „MOLODE ZYTIA“
MUENCHEN, Dachauer Str. 9/II.
Postcheckkonto: Muenchen 116130
Bankkonto: Sueddeutsche Bank Muenchen 19441
ЖАДАЙТЕ ПРОСПЕКТІВ І ІНФОРМАЦІЇ!
В-тво „Молоде Життя“

В книгарні „Свободи“ можна набути такі книжки:

Веніа — роман Г. Р. Гаггард	\$ 1.50
В невідомо рено зліра копала — О. Кобилянська	50
В обіймах дауна — Г. Вузол	85
Вперед Україно (декламатор)	1.00
Золотий потічок голодного Харкова — О. Зайчак	1.00
Кайдашева сім'я — І. Нечуй-Левицький	1.00
Кудляр — М. Костомаров	1.00
Легенди старовинні — Н. Королева	75
Матиче місто	75
Над озерами — С. Котик	1.00
Підставні нашою відходження, — 2 томи, І. Мазепа	6.00
Під чужими прапорами — М. Небеляк	1.50
Побратим — А. Чайковський	75
Поєдинок з дияволом — О. Зайчак, О. Гай-Головино	2.00
Селіська санаторія — О. Зайчак	1.85
Симфонія землі — Ю. Тис	1.00
Серд темної ночі — В. Гринченко	50
Тамний злочин — Я. Н. Крет	85
Тамний фронт — С. Любомирський	80
Тисяча й одна ніч — арабські оповідання для молоді	1.80
Юність Василя Шеремети — У. Самчук	1.50
Розгром — І. Вагариш	1.25
Україна в огні й бурі революції — 3 томи, І. Мазепа	4.50
Вайси — Л. Тібілі	20
Полдор Кудляр до лілпунів	20
Полдор Кудляр до величав	20
Полдор до мистів — Ю. Верне	40
Зарпачий зямовник — балли — Д. Солонів	75
Українські народні казки — збірка М. Лутченко	1.25
У дружньому колі — опов. і вірші збірка В. Давидович	40

Замовлення слати до: „СВОБОДА“, P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

В НЕДІЛЮ, 29-го СЕРПНЯ 1954 Р.

Союз Бувших Українських Вояків у Канаді запрошує побратимів зброї, до яких би Армії вони не належали, та Українське Патріотичне Громадянство Торонто, Гемптон, Ст. Кетеріс, Нігара Фолс та інші, як також і поблизьких місцевостей Америки на

ПІННІН — ЗУСТРІЧ

присвячену 35-тим роковинам здобуття від ворога столиці України — Києва Арміями УНР і УГА, що відбудеться —

В ОСЕЛІ КІВ

У ПРОГРАМІ: — Слово ген. Садюкського, струнна оркестра з Гамільтону, квартет Буконівського Курія з Торонто, Бандуристи з Ст. Кетеріс, солісти з Торонто і Гамільтону.

ТАНЦІ — ВИБІР КОРОЛЕВИ ЗУСТРІЧІ

На Зустріч запрошено пп. Укр. Генералів з Америки. Не буде ніяких грошових збірок. — Функціонуватиме полєва пошта, буфет та охолоджуючі напівки.

ВЖЕ ВИПШОВ З ДРУКУ ВЕЛИКИЙ Українсько-Англійський СЛОВНИК

М. Л. ПОДВЕЗЬКА

Незмінена підручна книга для тих, хто починає вивчати англійську мову, і хто вдосконалює в ній свої набуті вже знання. Капітальне видання на 1011 сторінок вісімків. 60,000 слів уживаних в сучасній українській літературі і розмовній мові з англійськими відповідниками.

Замовляти: „СВОБОДА“, 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ПРАЦЯ

Help Wanted—Male

ПРОДАВЦІ
Надз. нагода в пів. част. Нью Джерсі. Праця у зростаючій о-безпеченій агенції. Нагода для енергійного, д. добре комі-сове, певні вказівки, співпраця, вишкіл. Пшшть: А-18, Rm. 830, 11 W. 42 St., N.Y.C., або телеф.: TEanek 3-0300, Mr. Seccia

Help Wanted Male—Female

HEATHCOTE EMPLOYMENT AGENCY
6 Palmer Ave., Scarsdale, N.Y. Scarsdale 3-6160 — 3-3033. Негайно потрібні подружжя до праці \$400. Домашні працівниці \$50 і вище. Працівниці в торгівлі. Денні працівниці. Зайдіть до нас найперше!

ПРАЦЯ

HELP WANTED FEMALE

КЕЛЬНЕРКА ДО КАВАРНІ
Чудовий новий Carteret Coffee Shop in Berkeley-Carteret Hotel, Asbury Park, N. J., потребує до-свідчених кельнерок. Праця че-рез цілий рік, добра винагоро-да, добрі "тип". Голосисті осо-бисто, або письменно до: Coffee Shop Manager, або телеф.: Prospect 3-5000

ПІДКУЛЬВАННЯ
Ресторан практикуюч. і ди-пльомован. до праці в шпиталі. (215 лжж). Праця на діючій хірургічній відділ. Згол. "Director of Nursing" The Staten Island Hospital 101 Castleton Ave., Tompkinsville, Staten Island. GI 7-6000

ЖІНКА середнього віку до до-машньої праці на селі, 3 дорос-лі. Добре мешкання на фермі, 1 год. від Нью Йорку.
A. SPIWACK
Pine Brook Pl., Spring Valley, N.Y. Spring Valley 6-2396

НА ПРОДАЖ

ВЖЕ С — сніжний, чистий, правий північний мед з ко-ношини і липового цвіту. За-ходить до Сурми по мед. Пере-силасмо лише 5 ф. Ціна \$1.50 з пересилкою \$2.00.
SURMA
11 E 7th St., New York 3, N. Y.

КОСМЕТИКА

КОСМЕТИКА
До набуття різни креми; від плям, веснянок, прищів, затов-щення, вугрів та на загальну поправу шкіри.

M. MALA
3510 W. Evergreen Ave. Chicago 51, Ill.
Заступниця на Нью Йорк

Фрм "ARKA"
48 E. 7th St., New York City
Tel.: GRamercy 3-3550

КНИЖКА в часописі — НАНЬОБХІДНІШІ РЕЧІ в ДОМІ КУЛЬТУРНОЇ РОДИНИ

► Завдяки фінансовій допомозі Українського На-родного Союзу появилася з друку нова книжка відомого борця за національні права Лемківщини **ЮЛІАНА БЕСКИДА-ТАРНОВІЧА** п. н.
„НА ЗГАРИЩАХ ЗАКЕРЗОННЯ“
Книжка видана дбайливо на добром папері.
Ціна 1 пр. \$2.00
Замовлення з грішми слати:
"LEMKIWSZCZYNA",
366 Sunnyside Ave., Toronto, Ont., Canada

ВНЕ ВІЙШОВ З ДРУКУ
„УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР“
Д-ра А. Т. Кібізя
• Нове доповнене і виправлене видання. Книжка охоплює всі недуги і подас способи їх лікування.
„УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР“ В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ!
ЦІНА \$6.00
Замовлення з належитістю надсилати "СВОБОДА"
81-83 Grand Street Jersey City 3, N. J.

ДРУКАРНЯ
„СВОБОДИ“
• ВИМОНУС
по НАЙДЕШЕВІШИХ ЦІНАХ
ДРУКАРСЬКІ РОБОТИ ЯК:
• КНИЖКИ
ЖУРНАЛИ
ГАЗЕТИ
АФІШИ
ЛЕТЮЧКИ
• ПРОГРАМИ
БІЛЕТИ
ВЕСІЛЛЯ
ЗАПРОШЕННЯ і т. ін.
По інформації і оферти писати на адресу:
"Svoboda"
Або телефонувати: HEAnderson 4-0237
81-83 GRAND STREET
JERSEY CITY 3, N. J.

УКРАЇНСЬКИЙ ПЛАСТОВИЙ ТАБІР НА ЧУЖИНІ

(Закінчення зі стор. 3)

що стоять довкола неї під прапорами — на своїй вечірній збірці... Мій український своять на струнку й два чу-жі пластуни. Це сини цієї землі, що прийшли тепер у гості до бездомних скиталь-ців. Несуться звуки гімну карпатських пластуни: —

Гей юнаки, гей пластуни!
Ми — діти сонця й весни,
Ми — діти Матері Природи.

До нас шумить зелений бір,
В лісі, поля, до вілків гір,
На ясній зорі, тихій воді...

Тепер у вечірню тишину, несуться звуки цієї бадьорой пісні далекої і могутній від-гомонію і відбиваються бага-тократно від гірських скель. Пісня ця особливо зворушує самого команданта, бувшого скам'яйстрого закарпатських пластуни. Перед його очима неначе виривають пластові табори на Карпатській Укра-їні, розложени серед чарівної природи. Йому неначе приви-джаються стрункі маршові колами пластуни в поході аудіями столичного Ужго-рода на святі „Просвіти“, а далі в рядках Карпатської Січі, де вони вже зі зброєю в руках, хоробро ставлять опір мадярському насильникові та вірні аж до смерті пласто-вому приреченню, кла-дуть свої буйні голови в обо-рону молодой Української Держави та Волі. А стільки по-лягло їх на полі слави, то не можна злічити... Снів про-довжується. Пластова братія та гості сидять довкола ватри. Вона манить чимось невідомим, але великим та неви-димим магнетом притягає до себе не тільки людей, але та-кож всі живі тварини, від то-го часу, як запалала перша ватра на цій землі.

З усіх колик і шатер, що розкидані тут поодинокі по верхах, глядять напевно у сторону української пластової ватри багато цікавих очей, молодих притасних людей, що скрилися тут.

Командант промовляє до пластуни і гостей. Між ін-шим він каже: — „Старий грецький міт го-ворить, що то Прометей пер-ший украв вогонь з Олімпу вогонь і дав його людині, щоб вона могла запалити свою першу ватру. За це, мовляв, дуже жорстоко покарали йо-го потім боги. Вони прикува-ли його до найвищого шпилью Кавказу, де, як каже наш найбільший поет, його „спо-конвіку там орел карає, спо-дєнь Божий довбе ребра, сер-це розриває!“ Інші хочуть догадуватися, що вогонь ді-стався на землю цілком при-падково. Мовляв, ударив грім і запалив дерево... Також сон-це могло запалити сухі трави в літню спеку. В самій землі, с також вічне джерело вогню, який час-до-часу вибухає на поверхню — вулканом і за-палює все довкола себе... Як воно відійшло постала пер-ша ватра, нині важко щось певного сказати... Коли люди-на пізнала благодать вогню і тепла від нього, то почала са-ма підкладати до ватри сухе-вілля та інші матеріали, щоб вона не згасала... Це сталося ще більше конче-ним, коли землі навістили холоднеї часи... Як знаємо з переказів різних народів, то в початках поодинокі родина, а пізніше роди, племена, а то й цілі народи мали окремих жреців і жрекині, яких обо-в'язком було підтримувати т. зв. „вічний вогонь“. За не-сповнення обов'язку і недо-пильовання ватри, якби во-на потухла, то винювали ці-лого громаду неминуча та дуже жорстока смерть. Пога-шення ватри уважалося май-же тим самим, що потухнення сонця. Тому ватра с символом змагання людини до світла-вості та взагалі до чогось вищого — навіть серед ночі, коли то нема світла сонця... Вданий відбувалися при ватрі всі обряди, важкі віча та востні наради. При ватрі грілася людина в часі холо-ду. При ватрі вона навічалася лекти м'ясо, а ще пізніше варити свої страви.

Наші предки також відбу-вали при ватрі всі свої веселі, але й сумні обряди. При ват-рі стрічали весну, але й ват-рі стрічали літо. При ватрі відбу-вався обряд заручини, в ніч під Купала, але також на кострі спалювано тіло неби-жаних. При ватрі справляли поминки по нім... При ватрі грілися князі дружинники на ловах і від-час своїх славних воєнних походів. При ватрі справляли свої танці хоробри заручини, а також грілися при ній гай-даки, а згодом чумаки в дорозі... При ватрі грілися опришки славного ватажка Довбуша.

У вечір перед св. Юрієм, я-кого гуцули уважають опіку-ном своїх стад, подібно, як уважають його своїм патро-ном, — по цілій нашій Гу-цульщині палають ватри... Горять вони перед кожним обійстям, на низах і горах, — на полях, полонинах, горах, а с їх так багато в той час, як багато с зізд на нашому не-бі... В 1911 Р. Б. запалено пер-шу українську пластову ват-ру. Від тоді, кожного року го-ріла під Говерлею Велика Пластова Ватра. Потім пла-стові ватри поширилися по всіх просторах України, вони

горіли густіше і частіше... Ті, що сиділи при пласто-вих ватрах перед вереснем 1913 р., — грілися потім при подібних ватрах в одностроях УСС-ів, що зі зброєю в руках пішли сповняти свій найбіль-ший і святий обов'язок перед народом і Батьківщиною, вір-ні своїй пластовій присязі: — бути вірним Богові та Ук-раїні! З пошаною та любов'ю згадували при ватрах часи своєї пластування, що йо-го неначе продовжували те-пер — при змінених обстав-инах, в цих саме рідних горах і долах... При ватрах грілися воєки славних Українських Армій, а головню в часі Зомових По-ходів. При ватрах грілися повстанці, босники українсь-кого підпілля, гуцульський загін новітнього Довбуша-Не-заного, а потім Карпатські Січовики... При ватрах гріють-ся ще й тепер ті наші герої, які продовжують завзяту бо-ротьбу і ставлять клятому во-рогові спротив, по всіх про-сторах України... І ми звідси-ля, від цієї нашої пластової ватри, на чужині, — линемо нашими думками туди до них, до їхніх ватер, що горять у Карпатах і по цілій Укра-їні... Ми неначе чуємо їхню бадьору пісню: — „Уся Укра-їна горить в огні повстан-ня“ і ми щиро бажаємо собі якнайкраще співати її разом з ними і прохаємо Всевщи-нього Творця, щоб вже в най-коротшому часі, ми мали змо-гу запалити спільну. Най-більшу Ватру дому у Вільній Батьківщині. Ми безмежно бажаємо, щоб найкраще на-став найрадніший наш все-національний Великдень, а тим самим сповнився наш найвищий Ідеал, здійснення якого очікували цілі наші по-коління та за виборення його життя своє віддали — наші борці-герої та всі наші муче-ники!...

Командант сидить при ват-рі між своїми пластунами та пластуницями... Гості вже дав-но пішли на спочинок... Вдив-ляючись пильно у ватру він своїми думками несеться в рідну Гуцульщину, так доро-гу його серцю, що там в П чарівних горах, в обніжжях ніколи незабутої, вічно при-ваблюючої Говерлі, перед 35-ма роками запалив першу свою пластову ватру... Ці чу-жі несприятелі гори Альпи, ні-коли не зможе заступити йому лічно-зелених Горганів... Його задуму переривають пластуни своїм щобетанням: — Пане команданте! Роз-кажіть нам щось про Гу-цульщину та цілу нашу Бать-ківщину, як це ви часто ро-бите, як наш учитель історії та географії на вишкільних годинах. Ми хотіли б доклад-ніше довідатися про Укра-їнських Січових Стрільців і їхні славіні бої з ворогами, про героїські Українські Ар-мії, повстанці, босники, Кар-патську Січ та УПА. Ми та-мало знаємо ще про наших полководців і тих з недавніх визвольних змагань нашого Народу... Викаємо знати про те все більше... Ми дуже у-важно слухатимемо... Вирваний із задуми, був-ший воєк, почав розказувати їм про першу пластову ватру

Гуцульщині та про саму Гуцульщину, порівнюючи її до Альп... Потім приобідав розказувати їм далі, про кожний наступний ватрі, та пластових гуцулках з україно-знавства. Він або розказував їм від себе, або читав один уривок з великої життєвої книги — повісті, писаної спо-чатку мечем і поливаною кро-в'ю, а потім продовжувано пером, про яку він казав, що с частинно відновлені спо-гади його помершого трагіч-но приятеля, рукописи якого в більшості однак загинули в часі востної хуртовини...

В часі того читання, перед пластовою молоддю, неначе в чародійному калейдоскопі, пе-ресувалися картини з мину-лого України. Особливо теп-ло він згадав про тих перших пластуни, які загинули смер-тю героїв в рядах Українсь-ких Армій, а також мучени-ків за Правду й Волю... Мо-лодь уважно слухала їх не-наче казок з тисяча є однієї ночі та навіть з більшим за-цікавленням, бо ці розкази були ближчі їй серцю, бо вони пригадували їй про най-дорожчий в світі скарб — про Батьківщину, яку тепер на- вигнанні кохали паліше, як колис дом. Вони пририва-вали Україну з чужими кра-їнами...

Насамперед читав уривки з циклу: — „На Гуцульщині“, а потім слідували з пластової книги під назвою „Шляхами Українських Стрільців“, а далі ще з інших...
КУПИТЕ НОВУ ПОВІСТЬ В. ЧАПЛЕНКА „Вікторія Людського“
Тема повісті знята з часів революції 1917-20 років на Україні. Автор подсе годішні події з великим драматизмом і через те твір читається з неабиякою цікавістю.
Ціна \$1.50.
Замовлення з належитістю прошу слати на адресу:
"СВОБОДА"
P.O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Найкращі українські книжки й газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

REAL ESTATE

ДОХІД — ПОСЛІСТЬ
Hartem — 20 апарта.
З чини \$6,000 річно, якщо на-врядіше зазначити (toilet viola-tion). Продаж зі спротивом.
Tel.: Pioneer 6-5399

Пшшть: Box 51, E. Williston, New York

LONG ISLAND CITY VIC.
Реальність на гараж. З усіх стор-т доступна з розписувачами для різних робіт, вантажна сила 10,000 lbs. огр. гідрравліч-на платформа, 12,275 кв. ф. Там же місце на бюра. Без посеред-ника. Tel.: EV. 9-3630, Mr. Fox, або пшшть: S. FOX, 193 Newell St., Brooklyn 22, N. Y.

СІВЕ ВОЛОССЯ ЦЕЗАС БЕЗ ФАРБУВАННЯ
Чудовий препарат можна те-пер дістати, щоб повернути си-ве волосся до природної темної краси, наче магнічним спосо-бом. Коли уживати його кож-но-го дня на короткий час, він поступово і чудесно переміняє свій вигляд на природний ко-лір. Тимто, темне волосся да-ватиме молодість.
Якщо ви хочете випробувати цей дивуочний препарат без ризику, то випишіть оцей випро-с до TRYSON CO., Dept. 67, Peekskill, N. Y. Зайдіть вилітло вам 2 пштрет-долларової вартості пшштки за \$4 з додатком Фе-дерального податку в 40 цт. Це знизка в \$1.10 на правиль-ний ціні. Якщо, після ужиття згідно з вказівками, ви не бу-дете задоволені з якнівебу при-вч, вам звернуть повну грошєву заплаву.

Ім'я _____
Адреса _____
Місто _____

ТАРЗАН, ч. 3329. Нескінченна справа.

BEFORE EROT HAD TAKEN THREE STEPS THE HEAVY HAND OF THE APE-MAN FELL UPON HIS SHOULDER.

Поки Ерот встиг зробити три кроки, важка рука ма-полюдини впала на його плече.

IT'S ALL RIGHT, DORIS. TARZAN REASSURED AS HE CUT THE THINGS THAT BOUND HER, EROT NEVER AGAIN WILL MOLEST.

Відкинувши на бік зброю, Тарзан потряс мишею, а тоді важ-ко кинув його на землю.

— Все в порядку, Доріс, — запевнив Тарзан, розгинаю-чи реміні, що її зв'язували.

— Ерот вже ніколи не буде чіплятися вас.

— Для нас немає жадної втечі. Коридор пильнують, — сказала Доріс. — Ми виде-мо таки, — сказав він. — Але перше побудемос Ерота.

— Для нас немає жадної втечі. Коридор пильнують, — сказала Доріс. — Ми виде-мо таки, — сказав він. — Але перше побудемос Ерота.

ІВАН ГІРНИЙ
знаний широкій укр. публіці як „ПІОСАР“
фаховий автомобільний механік
відбира і провадить власну станцію обслути і напровок під фрмюю:
JOHN'S EXPRESS SERVICE STATION — MOBILGAS
631 Bruckner Blvd., Bronx 55, N. Y.
bet. E. 149th St. & Leggett Ave., near Willis Ave. & Triborough Bridge — MOTT HAVEN 9-9907
Киньте на це число, або на ORegon 7-5212 в кожній порі, а „ПІОСАР“ прийде звазі Ваш автомобіль до напровок чи обслути.
Спеціально низькі ціни на несприятелі продукти MOBILGAS і MOBIL OIL і за обслути і напровок.

REAL ESTATE

GLEN HEAD, L. I. — 6 ЛЬОТ
20x100 кожна.
Підходяща бізнес. Мешканєва ділянка, близько скелі, шкіль, церкв і т.д. Українська церква в сусідстві. Ціна \$12,000.
Glen Cove 4-0973 — GL 4-5281 або пшшть: 3 Brookwood Street, Glen Head, L. I.

ВЛАСНИКИ ПОСЛІСТЬ АГЕНТИ

Якщо Ви збираєтеся удоско-налити свою власність, ми маємо знаряддя і готові до-помогти Вам. Також фінан-сово напровок та зміни на-присутніх умовах. Опла-туйте Вам прихід до нас, щоб продискутувати Ваші проблеми.
Property Owners
Violation Clinic Inc.
12 Elk St. (So. of Lafayette St)
near Duane St., N. Y. C.

6 ФАМ. ДІМ — \$19,500
24-42 33rd St., Astoria, L. I.
3 цегл. напіва відокремлені, близько субєю і шкіль. Мідний водопровід, ізоляований дах, автоматичне огрівання. В до-сконалому стані. Прихід \$2,892.
NICHOLAS MELNYK
RA 8-4919

Howard Beach, L. I. — \$25,000
158-04 95th Street — 2 фам. з цегли дим над затокою 10 кімнат. 6-кімн. апарта. для власника. Оливне огрівання, гараж на 2 авто, близько всього. Школені дитячі від 11 перед пол., до 3 попол. В неділю че-рез цілий день. — VI 8-8423

TAPPAN, N. Y. — Soc. \$20,000
To Settle Estate!!
Rockland Co. 19 кімн. 3 ланци. Житл. будинок. 4 акри до ви-крістання. Знаменитий на відпо-чинковий дим, санаторію й т.п. Пшшть: A-16-A, Rm. 830, 11 W. 42nd St., N.Y.C. Rector 2-0590 Piermont 2-1384

МУЖЧИНІ, ЖІНКИ

Якщо ви не вдоволені тим, що не можете втілювати виго-даки, які вам дає ПРИРОДА, тому, що вам їх замало або не-до вполюди, з недостатком на-лежних вітамінів в щоденній дітві до прочитайте оца.
Вас поини спеціально ціна-ти вітміні від тих, що ма-ють найбільш добродіяства з ужи-ванням формули, знаної як TRI-X. Це та формула, якої шо-денна доза дає більше ніж 15 міліграмів запотребування для дорослих денних загально при-знаних вітамінів.

Якщо ви відчуваєте, що ви теж можете скористатися з тако-го складника, то ви будете ра-ді довідатися, що ви можете ді-стати потрібну кількість, коли-випаде оцей випрок до ORE-GON DRUG PRODUCTS, Dept. 3, Peckskill, N. Y. Зайдіть вилітло вам негайно пачку вартості \$3.50 відворотною поштою. Не-потребує посылати грошей, за-мовленням. Заплатите пошта-ремі при доставі.
Ім'я _____
Адреса _____
Місцевість _____

ПРО роман Василя Барки „РАЙ“ писали вже літературні критики й знайшли читачів (Л. Луді, К. Кислевський, М. Островська, Л. Шаповаловська, Т. Т. О. Чернова, С. Кар-пенченко, Юрій Шерех і О. Решетіло) і всі вони високо оціняли цей Баркин твір.

ЧИ ВИ ВЖЕ МАСТЕ ЦЕН ВЕЛИКИЙ РОМАН
ВАСИЛЯ БАРКИ
„РАЙ“
Його можете купити в кожній книгарні, або просто в Видавництвах:
"СВОБОДА", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.
Ціна тільки \$3.00, які можете прсылати в листі.

ПРО роман Василя Барки „РАЙ“ писали вже літературні критики й знайшли читачів (Л. Луді, К. Кислевський, М. Островська, Л. Шаповаловська, Т. Т. О. Чернова, С. Кар-пенченко, Юрій Шерех і О. Решетіло) і всі вони високо оціняли цей Баркин твір.

ЧИ ВИ ВЖЕ МАСТЕ ЦЕН ВЕЛИКИЙ РОМАН
ВАСИЛЯ БАРКИ
„РАЙ“
Його можете купити в кожній книгарні, або просто в Видавництвах:
"СВОБОДА", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.
Ціна тільки \$3.00, які можете прсылати в листі.

ПРО роман Василя Барки „РАЙ“ писали вже літературні критики й знайшли читачів (Л. Луді, К. Кислевський, М. Островська, Л. Шаповаловська, Т. Т. О. Чернова, С. Кар-пенченко, Юрій Шерех і О. Решетіло) і всі вони високо оціняли цей Баркин твір.

ЧИ ВИ ВЖЕ МАСТЕ ЦЕН ВЕЛИКИЙ РОМАН
ВАСИЛЯ БАРКИ
„РАЙ“
Його можете купити в кожній книгарні, або просто в Видавництвах:
"СВОБОДА", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.
Ціна тільки \$3.00, які можете прсылати в листі.

ПРО роман Василя Барки „РАЙ“ писали вже літературні критики й знайшли читачів (Л. Луді, К. Кислевський, М. Островська, Л. Шаповаловська, Т. Т. О. Чернова, С. Кар-пенченко, Юрій Шерех і О. Решетіло) і всі вони високо оціняли цей Баркин твір.

ЧИ ВИ ВЖЕ МАСТЕ ЦЕН ВЕЛИКИЙ РОМАН
ВАСИЛЯ БАРКИ
„РАЙ“
Його можете купити в кожній книгарні, або просто в Видавництвах:
"СВОБОДА", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.
Ціна тільки \$3.00, які можете прсылати в листі.

ПРО роман Василя Барки „РАЙ“ писали вже літературні критики й знайшли читачів (Л. Луді, К. Кислевський, М. Островська, Л. Шаповаловська, Т. Т. О. Чернова, С. Кар-пенченко, Юрій Шерех і О. Решетіло) і всі вони високо оціняли цей Баркин твір.

ЧИ ВИ ВЖЕ МАСТЕ ЦЕН ВЕЛИКИЙ РОМАН
ВАСИЛЯ БАРКИ
„РАЙ“
Його можете купити в кожній книгарні, або просто в Видавництвах:
"СВОБОДА", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.
Ціна тільки \$3.00, які можете прсылати в листі.

ПРО роман Василя Барки „РАЙ“ писали вже літературні критики й знайшли читачів (Л. Луді, К. Кислевський, М. Островська, Л. Шаповаловська, Т. Т. О. Чернова, С. Кар-пенченко, Юрій Шерех і О. Решетіло) і всі вони високо оціняли цей Баркин твір.

ЧИ ВИ ВЖЕ МАСТЕ ЦЕН ВЕЛИКИЙ РОМАН
ВАСИЛЯ БАРКИ
„РАЙ“
Його можете купити в кожній книгарні, або просто в Видавництвах:
"СВОБОДА", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.
Ціна тільки \$3.00, які можете прсылати в листі.

ПРО роман Василя Барки „РАЙ“ писали вже літературні критики й знайшли читачів (Л. Луді, К. Кислевський, М. Островська, Л. Шаповаловська, Т. Т. О. Чернова, С. Кар-пенченко, Юрій Шерех і О. Решетіло) і всі вони високо оціняли цей Баркин твір.

ЧИ ВИ ВЖЕ МАСТЕ ЦЕН ВЕЛИКИЙ РОМАН
ВАСИЛЯ БАРКИ
„РАЙ“
Його можете купити в кожній книгарні, або просто в Видавництвах:
"СВОБОДА", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.
Ціна тільки \$3.00, які можете прсылати в листі.

ПРО роман Василя Барки „РАЙ“ писали вже літературні критики й знайшли читачів (Л. Луді, К. Кислевський, М. Островська, Л. Шаповаловська, Т. Т. О. Чернова, С. Кар-пенченко, Юрій Шерех і О. Решетіло) і всі вони високо оціняли цей Баркин твір.

ЧИ ВИ ВЖЕ МАСТЕ ЦЕН ВЕЛИКИЙ РОМАН
ВАСИЛЯ БАРКИ
„РАЙ“
Його можете купити в кожній книгарні, або просто в Видавництвах:
"СВОБОДА", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.
Ціна тільки \$3.00, які можете прсылати в листі.

MISCELLANEOUS

АЛЮМІНІОВІ ДАШКИ НАД ВІКНА
двері, охоронні вікна, жалюзи, веранди. Найкраща якість по-найбільш поміркованих цінах.
KING INDUSTRIES
1022 Yonkers Ave., Yonkers, N.Y.
Phone Beverly 7-8500

Рекомендуємо
NICHOLAS BROS.
Двох юнаків з Понкерсу.
Radio, Телевізії — Продаж.
Напровка — Опони — Липи.
Наші ціни — найнижчі. Наш товар і обслути найкращі.
102 Ashburton Avenue
YO 8-0441

ІНСТАЛЯЦІЇ — НАПРОВКИ

ФІЛЬТРИ — ПОКРИШКИ
ВСІ РОДИ ВІКОН.
Досвідчені фабричні робітники.
IDEAL REPAIRS, Inc.
32-16 Greenpoint Ave. L. I. C.
ST 4-6777 — ST 6-4080

Business Opportunity

Знаменита нагода приходу!!
WASHINGTON HOUSE — полож-є Washington Heights. 45 мешк., 2 кімн. апарта. для власника. Не-пересичений прихід. Власник по-каже рахунки. Власно скеліпа, 1 фут. до субєю. Ціна на скорі-й продаж. Пшшть: Moskowit, 71-12 35th Ave., Jackson Hts., L. I. або тел.: щоденно 8 до 9:30 A.M. — HA 9-0008.

Кольосальна „N.J. вартість!!
ТАВЕРНА — знаменитий до-хід, модерні урідження, добре комісове, або „скеліпа“ в соло-дшами, знамениті положення і дохід. Власник продасте один із названих, щоб могли краще зайнятися другим.
Власник EL 3-8984